

**Plan for
forvaltningsrevisjon og
selskapskontroll 2016-2019**

Innleiing

Kontrollutvalet er kommunestyret sin reiskap for kontrollarbeid med heile den kommunale verksemda. Utvalet sine oppgåver kan forenkla delast i tre område:

- Rekneskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

Kommunelova § 76 slår fast at kommunestyret har det øvste tilsynet med den kommunale forvaltninga. I § 77 får kontrollutvalet ansvaret for det løpande tilsynet på kommunestyret sine vegner. Utvalet rapporterer direkte til kommunestyret.

SEKOM-sekretariat er eit interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 27 og er sekretariat for kontrollutvala i 15 kommunar. Sakliste, møtebok og anna aktuell informasjon er tilgjengeleg på sekretariatet sine nettsider: www.sekom.no. Møta i kontrollutvalet er opne etter same reglar som andre folkevalde organ.

Obligatoriske planar

Etter [forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner](#), skal utvalet utarbeide planar for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Planane vert vedtekne av kommunestyret, og skal vise dei prosjekta som utvalet planegg å gjennomføre i 4-årsperioden.

Dette dokumentet er ein felles plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Siktemålet er å legge gode føringar for kontrollutvalet sitt arbeid i inneverande valperiode. Utdrag frå forskrifta med krav til planar:

§ 10. Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

.....

§ 13. Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for

gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden

Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.

Forvaltningsrevisjon

I [kommunelova § 77](#), er forvaltningsrevisjon definert som:

..systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknader ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnader.

I [forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv](#), har § 7 meir om innhaldet i forvaltningsrevisjon:

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger. Herunder om

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,*
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,*
- c) regelverket etterleves,*
- d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,*
- e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,*
- f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.*

Selskapskontroll

Kommunelova § 77, nr 5:

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kommunelova § 80, 1. ledd:

...I den utstrekning det finnes nødvendig, kan kontrollutvalget og kommunens revisor selv foreta undersøkelser i selskapet.

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 13, har meir omtale av selskapskontroll:

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).

Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3.

Selskapskontroll kan delast i 3 delar:

Selskapskontroll (Kommunelova § 77 nr 5)	Eigarskapskontroll Kontroll med forvaltninga av kommunen sine eigarinteresser.	Obligatorisk
	Forvaltningsrevisjon Systematiske vurderingar ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnadar (sjå «Kva er forvaltningsrevisjon?»).	Valfri
	Undersøkingar Kommunelova § 80 gir heimel for at kontrollutvalet og revisor kan gjere undersøkingar.	Valfri

Prosjektområde

Det er ikkje avgrensingar verken organisatorisk eller elles på kva område i den kommunale drifta som kontrollutvalet kan føre tilsyn med. I arbeidet med prioritering av prosjekt, har sekretariatet utgreia kort om dei områda som kontrollutvalet sjølve valde ut ved handsaming av overordna analyse (sjå saksutgreiinga). Endeleg formulering vert gjort i eiga sak ved formelt val og tinging av prosjektet.

Målsetjinga er gjennomsnittleg eitt revisjonsprosjekt frå denne planen pr år. Med andre ord 4 prosjekt i valperioden. I tillegg til dei prosjekta som vert gjennomført som formell forvaltningsrevisjon etter gjeldande standard, kan kontrollutvalet gjennomføre tilsyn med forvaltninga på fleire andre måtar. Dette kan til dømes vere orienteringar frå rådmannen / andre tilsette, synfaringar, faktaundersøking ved revisjonen, avgrensa revisjonsrapportar med meir.

Vanleg saksgang er at kontrollutvalet vel prosjekt og tingar hjå revisor i same sak. Utgangspunktet er at dette kjem på same møte som førre rapport vert handsama. I dette møtet er forvaltningsrevisor også til stades og ein kan ha direkte dialog. Revisor sin prosjektplan handsamast i neste møte.

Meir om moglege prosjekt

A. Investeringsprosjekt

Aktuelle problemstillingar:

- Budsjettering av investeringar og avslutting av investeringsrekneskap
- Føl kommunen formelle krav til budsjett og budsjettendringar?
- Har kommunen regelverk og rutinar for planlegging, gjennomføring og avslutting av investeringsprosjekt, og vert desse følgde?
- Har kommunen rutinar for tilbakemelding til politisk nivå i løpet av byggeprosessen?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Budsjettering, gjennomføring, avslutting, rapportering

B. Innføring/bruk av RISK-manager kvalitetssystem m.m. (nytt økonomisystem Visma frå 1.1.2017)

Aktuelle problemstillingar:

- Har kommunen rutinar for risikostyring og internkontroll?
- Melding og handtering av avvik
- Har kommunen rutinar for oppfølging av avvik, og vert desse følgde?
- Vert det rapportert om oppfølging av innmelde avvik, oppover i organisasjonen og tilbake til dei som melder avvik?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Motivasjon, haldningar, arbeid

C. Oppfølging av politiske vedtak

Aktuelle problemstillingar:

- Har kommunen system for oppfølging av politiske vedtak, og vert det følgt?
- Korleis sikrar kommunen at politiske vedtak vert sette i verk?
- Føl kommunen regelverk for fristar og innhald i vedtak?
- Har kommunen system for rapportering av status på oppfølging av vedtak til vedtaksorganet?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- System, tidsbruk, tilbakemeldingar

D. Sjukefråvær

Aktuelle problemstillingar:

- Har kommunen system for oppfølging av sjukmelde, og vert dette følgt?
- Har kommunen oversikt/kartlegging av vikarbruk ?
- Refusjon av sjukepengar

E. Organisasjonskultur/etikk

Aktuelle problemstillingar:

- Har kommunen etiske retningslinjer, og korleis vert dette følt opp?
- Har kommunen system for oppfølging og diskusjon om etiske problemstillingar i organisasjonen?
- I kva grad er felles verdier og etiske retningslinjer kjende i kommunen sin organisasjon?

F. Personalforvaltning og rekruttering

Aktuelle problemstillingar:

- Har kommunen prosedyrar ved tilsetjingar som er i tråd med lov- og avtaleverk? Vert desse følgde opp?
- Har kommunen oppdatert kartlegging av kompetansen til tilsette?
- Korleis nyttar kommunen kompetanse på tvers av organisering?
- Har kommunen oversikt over noverande kompetansebehov i organisasjonen, og kva ein treng framover?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Føregår tilsetjingar på rett måte?
- Rekrutteringsarbeid
- Nok kompetanse? Rett kompetanse?
- Bruk av kompetanse «på tvers» i organisasjonen

G. Samhandling mellom einingar og på tvers i organisasjonen

Aktuelle problemstillingar:

- Har kommunen rutinar for samordning av ressursar i ulike sektorar?
- Korleis nyttar kommunen kompetanse på tvers av organisering?
- Korleis er ressursbruken til tenesteområder samanlikna med andre kommunar?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Utnytte kompetanse best mogeleg
- Tverrfagleg samarbeid

H. Barnevern

Aktuelle problemstillinger:

- System og rutinar for bekymringsmeldingar i barnevernet
- Har kommunen system for internkontroll for barnevernet sitt område, og vert desse følgde?
- Har barnvernet rutinar som sikrar rett oppfølging til rett tid av inntekter frå refusjons- og tilskotsordningar, og vert dei følgde?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Rutinar, informasjon, ivareta kommunen sitt ansvar
- Økonomisk risiko
- Kapasitet
- Handtering av press og mediefokus

I. Interkommunale samarbeid

Aktuelle problemstillinger:

- Er samarbeidet organisert på ein måte som sikrar kommunen nødvendige tenester på området?
- Får kommunen dei tenestene som vedtekter, avtaler eller liknande føreset? Kva gjer kommunen for å følgje dette opp?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Får ein det ein skal? Kostnadsutvikling?
- Vurdering av kvalitet i tenester utført av samarbeida
- Dimensjonering i forhold til t.d. lovpålegg?
- Eigarskapsoppfølging?

J. Spesialundervisning/tilpassa opplæring

Aktuelle problemstillinger:

- Korleis sikrar kommunen at elevar får tilpassa opplæring / spesialundervisning?
- Har kommunen rutinar som sikrar at sakshandsaminga er i samsvar med lov- og regelverk? Vert rutinane følgde?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Omfang, måloppnåing, rutinar

K. Skulemiljø (oppvekst/utdanning)

Aktuelle problemstillinger:

- Har kommunen rutinar for oppfølging i mobbesaker?
- Er det klare ansvartilhøve?
- Vert rutinar og retningsliner følgde (både egne og statlege)?
- Har kommunen fokus på eit godt psykososialt miljø for elevane og er det etablert gode verktøy for å oppnå dette?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Arbeid mot mobbing, system
- Psykososialt miljø

L. Vedlikehald av kommunale bygg og anlegg

Aktuelle problemstillinger:

- Har kommunen system for forvaltning, drift og vedlikehald av kommunale bygg og anlegg? Korleis vert dette følgt opp?
- Korleis er ansvar og oppåver ved oppfølging av kommunale bygg og eigedomar organisert?
- Har kommunen system for registrering og oppfølging av utbetningspunkt på bygg og eigedomar, og vert dette følgt opp?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

Nivå, plan, eventuelle etterslep (har plan på VA-området)

M. Bygg og anlegg til idrett og kultur

Aktuelle problemstillinger:

- Vert kommunale bygg og anlegg som har fått momskompensasjon eller tippemidlar nytta i samsvar med krava for tildeling ?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Momskompensasjon, tippemidlar

N. Selskapskontroll

Aktuelle problemstillinger:

- Har kommunen strategi for mål med eigarskap i dei ulike selskapa?
- Har kommunen rutinar for informasjonsutveksling med dei som representerer kommunen i generalforsamlingar og tilsvarande, og vert rutinane følgde?
- Kva selskapsformer er kommunen involvert i som eigar?
- Vurderer kommunen kva som er hensiktsmessig selskapsform?

Stikkord frå kontrollutvalsmøta:

- Har ikkje vedteken eigarskapsstrategi
- Jamfør punkt 2 i sak KOM-138/12 Plan for selskapskontroll 2012-2016, handsama i kommunestyret 17.12.2012: *Kommunestyret ber administrasjonen legge fram ei sak om selskapsstrategi og eigarskapsmelding.*

O. Busetjing av flyktningar

Aktuelle problemstillinger:

- Korleis sikrar kommunen at flyktningar/asylsøkjjarar frå dei tenestene dei har krav på?
- Har kommunen kapasitet til å følgje opp flyktningar / asylsøkjjarar?
- Dekkjer statstilskotet kommunen sine kostnader?

Prioriterte prosjekt

Følgjande prosjekt innan forvaltningsrevisjon og selskapskontroll vert prioriterte i perioden 2016-2019:

1. Spesialundervisning/tilpassa opplæring
2. Vedlikehald av kommunale bygg og anlegg
3. Interkommunale samarbeid
4. Busetjing av flyktningar

Endringar gjennom valperioden

Gjennom kontrollutvalet sitt løpande arbeid, kan det komme fram tilhøve som gjer at prioriteringa bør endrast, eller det bør gjennomførast prosjekt som ikkje er nemnde. Det kan også komme fram saker eller opplysningar t.d. gjennom media som utvalet finn det naturleg å undersøkje nærare. Kontrollutvalet får difor fullmakt til å gjere endringar eller tillegg i prioriteringa gjennom valperioden.

Kontrollutvalet rapporterer til kommunestyret både om einssilde prosjekt og samla gjennom årsmelding.

Verknadstid

Planen gjeld frå vedtaksdato til ny plan vert vedteken.

Vedlegg til planen

Følgjande vert lagt til som vedlegg ved vidare handsaming av planen:

- Kontrollutvalet si handsaming med saksutgreiing frå sekretariatet
- Overordna analyse frå revisor

Kommunestyret handsama saka i møte 7. september 2016 i sak 062/16.

Det er fatta følgjande vedtak i saka:

Plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll vert vedteken med følgjande prioritering av prosjekt:

1. Spesialundervisning/tilpassa opplæring
2. Vedlikehald av kommunale bygg og anlegg
3. Interkommunale samarbeid
4. Busetjing av flyktningar

Kontrollutvalet får fullmakt til å gjere endringar i prioritering, og å legge til nye prosjekt i perioden.